

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2023/66 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2025/63

Karar Tarihi : 22/7/2025

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

İyi Partinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE ve Yılmaz AKÇİL'in katılımlarıyla 7/3/2024 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. İyi Partinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılması için Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. İyi Partinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2022 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığınca hazırlanıp Raportör Oğuz ÇAKAR tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerden Partinin 2022 yılı gelirleri toplamının 137.604.223,62 TL, geçen yıldan devreden nakit, avans ve teminat toplamı 3.923.443,78 TL, gelecek yıla devreden borçlar toplamının 10.950.883,14 TL olmak üzere gelir genel toplamının 152.478.550,54 TL, giderleri toplamının 141.528.678,27 TL, gelecek yıla devreden nakit, avans ve teminat toplamının 5.384.156,88 TL geçen yıldan devreden borç toplamının 5.565.715,39 TL olmak üzere gider genel toplamının 152.478.550,54 TL olduğu anlaşılmıştır.

5. Partinin 2022 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2022 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 88.279.529,94 TL olup bu tutarın 65.588.129,47 TL'si devletçe yapılan yardımlardan, 8.772.899,06 TL'si bağış ve yardımlardan, 2.916.428,01 TL'si parti mal varlığı gelirlerinden, 11.002.073,40 TL'si ise sair gelirlerden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin geçen yıldan devreden nakit toplamının 28.138,28 TL, geçen yıldan devreden verilen depozito ve teminatlar toplamının 488.205,15 TL ve gelecek yıla devreden borçlar toplamının 6.594.099,21 TL olduğu anlaşılmıştır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Partinin il örgütlerinin gelirleri toplamı 49.324.693,68 TL olup bu tutarın 581.525,19 TL'si üye giriş aidatlarından, 2.668.922,06 TL'si üye yıllık aidat gelirlerinden, 21.112.199,76 TL'si teşkilat yardımlarından, 25.540 TL'si faaliyet gelirinden, 1.600 TL'si parti malvarlığı gelirlerinden, 24.857.686,49 TL'si bağış ve yardım gelirlerinden, 77.220,18 TL'si ise sair gelirler toplamından oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin geçen yıldan devreden nakit toplamının 2.719.836,78 TL, geçen yıldan devreden iş avanslarının 650.076,83 TL, geçen yıldan devreden personel avanslarının 2.000 TL, geçen yıldan devreden verilen depozito ve teminatlar toplamının 35.186,74 TL ve gelecek yıla devreden borçlar toplamının 4.356.783,93 TL olduğu anlaşılmıştır.

9. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 90.466.641,61 TL olup bu tutarın 15.613.874,35 TL'si personel giderlerinden, 14.787.905,63 TL'si yönetim giderlerinden, 17.890.956,05 TL'si basın, yayın ve propaganda giderlerinden, 458.988,91 TL'si vergi, hukuk ve mahkeme giderlerinden, 2.139.817,30 TL'si mal varlığı giderlerinden, 20.037.050,56 TL'si verilen teşkilat yardımları giderlerinden ve 19.538.048,81 TL'si gezi, seçim ve toplantı giderlerinden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin gelecek yıla devreden nakit toplamının 1.438.278,56 TL, gelecek yıla devreden verilen depozito ve teminatlar toplamının 494.742,71 TL ve geçen yıldan devreden borçlar toplamının 2.990.309,70 TL olduğu anlaşılmıştır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Partinin il örgütlerinin giderleri toplamı 51.062.036,66 TL olup bu tutarın 4.163.816,62 TL'si personel giderlerinden, 30.173.295,87 TL'si yönetim giderlerinden, 3.848.662,68 TL'si basın, yayın ve propaganda giderlerinden, 1.109.669,87 TL'si vergi, hukuk ve mahkeme giderlerinden, 496.994,67 TL'si mal varlığı giderlerinden, 1.075.149,20 TL'si verilen teşkilat yardımları giderlerinden, 10.139.859,28 TL'si gezi, seçim ve toplantı giderlerinden ve 54.588,47 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin gelecek yıla devreden nakit toplamının 2.905.416,35 TL, gelecek yıla devreden iş avansları toplamının 467.231,51 TL, gelecek yıla devreden personel avansları toplamının 13.996,21 TL, gelecek yıla devreden verilen depozito ve teminatlar toplamının 64.491,54 TL ve geçen yıldan devreden borçlar toplamının 2.575.405,69 TL olduğu anlaşılmıştır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2022 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde 2.139.817,30 TL tutarında mal varlığı (taşınır mal) giderlerinin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

İyi Partinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2022 yılı kesin hesabında gösterilen 137.604.223,62 TL gelir, 3.923.443,78 TL geçen yıldan devreden nakit, avans ve teminat toplamı ve 10.950.883,14 TL gelecek yıla devreden borçlar toplamı ile 141.528.678,27 TL gider, 5.384.156,88 TL gelecek yıla devreden nakit, avans ve teminat toplamı ve 5.565.715,39 TL geçen yıldan devreden borç toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 22/7/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI